

Bożena Szczepaniak

HISTORIA BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W ŻEGIESTOWIE

Lata 1956 – 1974

Początek roku 1956 okazał się dla małej społeczności żegiestowskiej pomyślny – otóż z inicjatywy Gromadzkiej Rady Narodowej rozpoczęła swoją działalność Gromadzka Biblioteka Publiczna w Żegiestowie. Już wcześniej Gminna Biblioteka w Muszynie udostępniała mieszkańcom Żegiestowa swoje zbiory, stworzyła nawet dla nich specjalny punkt biblioteczny. Teraz, gdy znalazło się odpowiednie miejsce, podzieliła się swoim księgozbiorem i – oprócz książek z punktu (około 147 woluminów) – oddała na użytek nowej biblioteki około 210 tytułów. O kolejny przydział zatroszczyła się Powiatowa Biblioteka Publiczna w Nowym Sączu – dzięki jej wsparciu w księdze inwentarzowej przybyło 217 tomów.

Jak się wkrótce miało okazać, pomysł z utworzeniem nowej biblioteki stał się przyszłościowym strzałem w dziesiątkę, bo już pod koniec 1956 roku młodzież placówka liczyła około 845 woluminów, a w kolejnym aż 1043. Wraz z rosnącym księgozbiorem powiększała się liczba czytelników – do setki stałych bywalców z poprzedniego punktu dołączyło jeszcze 36 osób. Łącznie po roku 1956 było ich 136, a w następnym roku – już 175.

Lokal biblioteki w latach 1956–1966 mieścił się w budynku Gromadzkiej Rady Narodowej. Na cele biblioteczne przeznaczono wtedy mały pokój o powierzchni 11,6 m³. W 1966 roku biblioteka, na okres tymczasowy, została przeniesiona do remizy strażackiej, by wreszcie w roku 1974 wrócić do budynku Gromadzkiej Rady Narodowej.

Gromadzka Biblioteka Publiczna, czynna w poniedziałki, środy i piątki, obsługiwała nie tylko mieszkańców wsi, ale także przyjezdnych kuracjuszy i wczasowiczów, którzy licznie odwiedzali Żegiestów, zatrzymując się w gościnnych kwaterach prywatnych oraz w domach sanatoryjno-wczasowych, takich jak: „Zosieńka”, „Ruczaj”, „Cizemka”, „Hanka”, czy „Żorlina”.

Pierwszym kierownikiem biblioteki została, obsługująca już wspomniany punkt biblioteczny, **pani Bronisława Dymnicka**. Miałam zaszczyt poznać panią Bronię w roku 1990. Była już wtedy na emeryturze, ale sprawy biblioteki były dla niej wciąż bliskie i ważne.

Urodziła się we Lwowie w 1913 roku; tam pracowała między innymi w przedszkolu oraz jako wychowawczyni w internacie dla chłopców i dziewcząt. W marcu 1945 roku opuściła Lwów i zamieszkała w Krakowie. Różne koleje losu sprawiły, że w 1949 roku przeniosła się wraz z rodziną do Żegiestowa. W latach 1953–1955 prowadziła punkt



Bronisława Dymnicka przyjmuje gratulacje z okazji 25-lecia pracy od dyr. Ł. Bukowskiej (1981 r., fot. W. Wcześny)

lokalowym, księgozbiór systematycznie się powiększał, a nowych czytelników wciąż przybywało. Pod koniec 1973 roku liczba woluminów w bibliotece wynosiła 7772, a liczba czytelników miejscowych wzrosła aż do 843 osób. I z każdym rokiem było coraz lepiej, o czym świadczy poniższa tabela:

ROK	CZYTELNICY	KSIĘGOZBIÓR
1958	314	2002
1959	336	2343
1960	375	2753
1961	454	2990
1962	442	3367
1963	510	3727
1964	510	4053
1965	657	4582
1966	618	5023
1967	698	5587
1968	701	5913
1969	758	6314
1973	843	7772

Zapotrzebowanie społeczne spowodowało, że dzielnie rozwijająca się biblioteka powołała do życia nowe punkty biblioteczne. Od roku 1957 Gromadzka Biblioteka posiadała takie punkty w Andrzejówce, Zubrzyku, Wierchomli Małej i Wierchomli Wielkiej.

W **Andrzejówce** punkt biblioteczny prowadziły m.in.: w 1957 roku – Stanisława Maślanka, w 1965 roku – Danuta Liber i Katarzyna Maślanka, w 1966 roku – Maria Cycoń i Weronika Kopacz, w 1967 roku – Janina Maślanka-Lewicka, w 1968 roku – Maria Koral, w 1971 roku – Janina Bandyk.

biblioteczny we wsi, w roku 1956 została kierownikiem Gromadzkiej Biblioteki Publicznej, a od roku 1974 kierowała filią biblioteczną. Pracy w bibliotece poświęciła 32 lata swojego życia. Pamiętam ją jako niezwykle ciepłą, serdeczną, pełną pogody ducha kobietę, która zawsze miała w zanadrzu lwowską opowieść lub ułożony przez siebie wiersz. Pasja, zaangażowanie i miłość, z jaką traktowała książki i zawód bibliotekarza, sprawiły, że stała się ważną postacią dla społeczności zegiestowskiej.

Pani Bronisława zmarła 5 lutego 2000 roku.

Lata 1956–1974 to lata rozkwitu biblioteki. Na przekór ciężkim warunkom

W **Zubrzyku** punkt biblioteczny w 1957 roku prowadziła nauczycielka Janina Radwańska, w 1960 roku – Irena Guc, w 1965 roku – Czesława Izworska, w 1966 roku – Michalina Nowogórska, w 1970 roku – Maria Pająk.

W **Wierchomli Wielkiej** w 1957 roku punkt biblioteczny prowadził Stanisław Bochniarz, w 1960 roku – Cecylia Citak, w 1965 roku – Genowefa Motyka i Tadeusz Borkowski, w 1966 roku – Maria Jojczyk, w 1972 roku – Maria Olipra i Tadeusz Małota.

Od 1970 roku w Żegiestowie Wsi działał przy miejscowym Klubie Rolnika kolejny punkt biblioteczny; prowadziła go Zofia Fiedor, a od roku 1973 – Maria Wyszowska. W 1973 roku został utworzony punkt biblioteczny w Miliku.

Te małe placówki kultury mieściły się w domach prywatnych lub w szkołach. W roku 1973 punkty biblioteczne w Zubrzyku, Wierchomli Wielkiej, Wierchomli Małej przeszły pod opiekę Miejskiej Biblioteki Publicznej w Piwnicznej.

Gromadzka Biblioteka Publiczna w Żegiestowie prowadziła aktywną działalność kulturalną, organizowała dla swoich czytelników wystawy i kiermasze książek, spotkania autorskie m.in. z pisarzami: Tadeuszem Nowakiem, Tadeuszem Kudlińskim, Janem M. Gisgesem.

Dla uczniów biblioteka wprowadziła cykl lekcji bibliotecznych, konkursy, wyświetlanie i czytanie bajek, a także stworzyła małą, dziecięcą grupę teatralną.

Lata 1974 - 2007

Po zmianach administracyjnych w 1974 roku Gromadzka Biblioteka Publiczna w Żegiestowie została przekształcona w filię Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Muszynie. Jako filia posiadała trzy punkty biblioteczne: w Andrzejówce, w Miliku i w Klubie Rolnika w Żegiestowie Wsi.

Biblioteka w dalszym ciągu zajmowała lokal, o powierzchni 25 m², w budynku dawnej Gromadzkiej Rady Narodowej. W tym samym budynku mieściły się dwie klasy szkolne. Jedna z nich w 1986 roku została przeniesiona do innego budynku, a wolny pokój przyznano bibliotece.

Wypożyczanie książek odbywało się przez pięć dni w tygodniu, a w sąsiednich punktach bibliotecznych dwa razy w tygodniu. Pani Bronisława Dymnicka kierowała filią do 1985 roku. Następnie funkcję kierownika biblioteki objęła Renata Kopacz i pełniła ją do roku 1990.

Biblioteka współpracowała ze szkołą podstawową, prowadziła działalność informacyjną skierowaną do czytelników przyjezdnych, których wówczas w Żegiestowie nie brakowało. Zafascynowani pięknem i spokojem tego zakątka, wczasowicze i kuracjusze przyjeżdżający do Żegiestowa licznie odwiedzali bibliotekę. Zaś wszystkie prężnie działające domy wczasowe i sanatoryjne – Dom Zdrojowy, „Prometeusz”, „Wiktor”, „Żorlina”, „Zosieńka”, „Ruczaj”, „Ciżemka”, „Hanka”, „Warszawianka” i inne – otrzymywały od biblioteki informacje o godzinach pracy wypożyczalni i zasadach wypożyczania książek nowym czytelnikom.

W 1979 roku przestał działać punkt biblioteczny w Klubie Rolnika we wsi, a w 1986 roku punkt biblioteczny w Andrzejówce. Punkt w Miliku, prowadzony przez Czesława Tischnera, zakończył swoją działalność w 1991 roku.

W marcu 1987 roku żegiestowska biblioteka otrzymała nowy lokal o powierzchni 80 m², na parterze budynku nr 44 w Żegiestowie Wsi. Zmieniło się także kierownictwo biblioteki. W kwietniu 1991 roku funkcję kierownika filii objęła Bożena Szczepaniak.

Biblioteka w dalszym ciągu aktywnie współpracowała z miejscową szkołą i przedszkolem, prowadziła zajęcia biblioteczne, organizowała konkursy, wystawy rysunków, dziecięce spotkania dyskusyjne o książkach. Z jej usług korzystali także przyjezdni, których z roku na rok, niestety, było coraz mniej. Ten przykry fakt związany był bezpośrednio ze stopniowym zamykaniem domów sanatoryjnych i wczasowych na obszarze całego Żegiestowa.

Lata 1990–2000 były dla biblioteki niezwykle ciężkie. Nowo wyremontowany bu-



Budynek szkoły w Żegiestowie Wsi, gdzie obecnie mieści się biblioteka

dynek nie posiadał sprawnego ogrzewania, co – w połączeniu z brakiem izolacji poziomej – spowodowało zawilgocenie części księgozbioru. Poważnym problemem, narażającym mienie biblioteki na zniszczenie, były powtarzające się kilkakrotnie zalania lokalu, w tym najgroźniejsze we wrześniu 1991 roku.

Wydarzenia te nie sprzyjały sprawnemu funkcjonowaniu placówki, której dalsza działalność stała pod wielkim znakiem zapytania. Jedynym rozwiązaniem tego problemu było znalezienie nowego lokalu dla potrzeb filii.

Wreszcie, 1 września 2000 roku, biblioteka została przeniesiona do budynku Szkoły Podstawowej w Żegiestowie Wsi. Do chwili obecnej zajmuje lokal w postaci jednego pomieszczenia o powierzchni 50 m².



„Spacer z Kubusiem Puchatkiem” – konkurs plastyczny i wystawa prac w żegiestowskiej bibliotece (styczeń/luty 2007 r.)

Na koniec roku 2007 zbiory biblioteki liczyły 14 500 książek. Filia współpracuje z biblioteką szkolną, organizuje dla dzieci i młodzieży zajęcia biblioteczne, konkursy literackie i plastyczne, prowadzi małą galerię rysunkową.

Wszystkich zainteresowanych działalnością tej biblioteki zapraszamy do odwiedzenia strony internetowej: www.biblioteka.muszyna.pl; odnajdą tam Państwo informacje o konkursach, planowanych dziecięcych wystawach, a przede wszystkim bogatą fotogalerię.